

Valtakunnallinen ruokakasvatuksen teemapäivä 2022: Työpajatuotosten koonti

Työpajoissa eri puolilla Suomea (Keski-Suomi, Päijät-Häme, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa, Pohjois-Savo ja Uusimaa) osallistujat pohtivat ruokakasvatuksen toteutumista omassa työyhteisössään sekä kunnan tasolla. Lisäksi teemana oli yhteistyö ruokakasvatuksessa. Pohdintakysymykset vaihtelivat hieman eri työpajoissa. Tämä yhteenveto vetää kaikkien työpajojen keskusteluissa nousseista asioita yhteen pohdintojen jatkotyöstämistä varten.

Sisällysluettelo

Ideoita ruokakasvatuksen yhteistyöhön.....	1
Ruokakasvatus työyhteisössäni	4
Mitä on jo kokeiltu tai tehty?	4
Mitä on suunnitteilla?	6
Mitä ruokakasvatuksen kehittäminen vaatii?	7
Toiveita, haaveita ja suunnitteilla olevia kokeiluja?	8
Ruokakasvatus kunnassani.....	9

Ideoita ruokakasvatuksen yhteistyöhön

Toive: Kunnilla yhteneväisemmät toimintatavat ja yhteistyötä

Työryhmätyöskentely on tapa lisätä yhteistyötä kunnassa ja alueellisesti, kts. esimerkki [täältä](#). Työryhmistä lisää luvussa Ruokakasvatus kunnassani.

Hyödynnettäviä toimintamalleja yhteistyöhön:

- Koronan jälkeen tarve elvyttää hyviä käytäntöjä.
- Neuvola päiväkodissa -malli
- Somebody ja ruokasuhde -ryhmä lapsille erityiskoulussa
- Eri tahoilta toimijoita samaan koulutukseen - mukana mm. neuvola ja ruokapalvelu - pohdittavana miten lisätä yhteistyötä, kts. esimerkki [täältä](#)
- Innostavia lehtijuttuja, blogitekstejä ym. - haastetaan yhteissuunnitteluun
- Makuakkoset ja Kouluruokadiplomi: Rakentaa yhteistyötä ja konkreettinen tehtävä asia
- Erilaiset työryhmät, esim. ruokakasvatustyöryhmä

Ruokakasvatusyhteistyö järjestöjen, yritysten ja eri alojen asiantuntijoiden kanssa:

- Kuntapäättäjät syömään kouluruokaa ja keskustelemaan nuorten kanssa, palautteet raportoidaan heille.
- Ruoka-asiantuntijan luennot Teamsissa lapsille/oppilaille
- Toiminnalliset tapahtumat esim. Neuvokas perhe-suunnistusrata voisi toimia yhteistapahtumana, johon erilaisia yhteistyökumppaneita voisi pyytää mukaan kohtaamaan perheitä luontevasti
- Ruokakasvatuksen asiantuntijoita mukaan päiväkodin/koulun yhteiseen teemailtaan tms. tapahtumaan
- Järjestöjen tarjoamat ruokakasvatustapahtumat, esim. maa- ja kotitalousnaisten aistiradat
- Yhteistyötä voisi tehdä myös maataloustuottajien kanssa
- Järjestöt ja yhdistykset voisivat olla hyvä linkki perheiden välillä. Kolmas sektori mukaan yhteistyöhön.

Ruokakasvatusyhteistyö huoltajien ja perheiden kanssa:

- Oppilaat tekemään videoita tai ottamaan kuvia kouluruokailusta, joka näytetään esim. vanhempainillassa.
- Projekti: perheille ruokaohjaus kouluterveydenhoitajan & ravitsemusterapeutin kautta (jäi koronan jalkoihin)
- Perhetapahtumat päiväkodeissa (mm. sadonkorjuutapahtuma)
- Yhteiset tapahtumat, johon myös vanhemmat kutsutaan.
- Leikkipuistot: yhteistyö vanhempainyhdistysten kanssa, esim. tehdään yhdessä sambuuseja
- Ekaluokkalaisten vanhemmat kannattaa kutsua, usein helpompaakin osallistua.
- Neuvokkaan materiaalien jakaminen perheille ruokakasvatuksen tueksi
- Vanhemmat mukaan kouluruokailuun
- Ruokapalvelupääällikkö tuli keskustelemaan alueellisen vanhempainyhdistyksen kanssa, kun oli paljon muutoksia tulossa.
- Monipuoliset tavat kohdata perheitä
- Vanhempien tietoisuus ruokakasvatuksesta lisääntyy

Ruokakasvatusyhteistyö kuntapäättäjien, kunnan toimijoiden, ruokapalveluiden ja soten kanssa:

- Lähitori toimintaa: terveysaseman yhteydessä kerran kuukaudessa matalan kynnyksen ravitsemusohjausta tarjottu perheille
- Hammashoidon ja neuvolan jalkautuminen päiväkotiin
- Helsingissä ruokakasvatuspaketti varhaiskasvatukseen olemassa, mutta ei ruoka- ja ravitsemuslinjauksia kaupungin strategioissa
- Ravitsemusterapeutti kiertänyt päiväkodeissa puhumassa (mutta haasteena resurssit). Koulutetaan neuvolan henkilökuntaa, jotta voivat vetää vastaavia koulutuksia
- Kunnan ravitsemusterapeutti jalkautunut päiväkodille kertomaan toiminnasta
- Lounasvaihtoehdot kuvattu ja niiden avulla pyydetään lapsilta ja henkilökunnalta palautetta.
- Ruokaviikot: yhteistyö ruokapalveluiden kanssa
- Vesi janojuomaksi -kampanja
- Päättäjät vierailemaan päiväkotiruokailuun, näkemään ja kokemaan mitä käytännössä lautesella on
- Hyvinvointikoordinaattorin roolin tärkeys korostuu, koska on tärkeä linkki eri toimialojen välillä
- Varhaiskasvatussuunnitelmien ja koulun opsiin ohella myös lukuvuosisuunnitelmat voivat sisältää monipuolisesti ruokakasvatuksen sisältöjä!

- Työryhmän tai esim. sivistysjohtajan kokoamana säännölliset tapaamiset, joissa näitä aihetta käsiteltäisiin? HyTe-työryhmän osuus?

Yhteistyön esteitä	Ratkaisuja esteiden purkamiseksi
Raha, päättäjien tuki ruokakasvatukselle: Ymmärretäänkö päätösten lapsivaikutukset? Halutaanko osallistaa eri toimijoita päätöksentekoon?	Työryhmällä on päätäntävaltaa
Palvelusopimus ei mahdollista yhteistyötä	Lisätä palvelusopimusten allekirjoittajien ymmärrystä siitä, miten tehty sopimus näkyy lapsen lautasella
Kuinka työryhmässä työstetyt asiat siirtyisi käytäntöön? Arki vie usein mukanaan ja uudet asiat jää taka-alalle	Ruokakasvatuksen priorisointi omassa työsuunnitelmassa Sovitaan seurannasta käytännöstä
Lähihuokaa ei saatavilla riittävän paljon	Yhteistyö voisi mahdollistaa taloudellisia resursseja, kun hankitaan yhdessä esim. lähiruuan saatavuus
Mitä isompi kunta, sitä hankalampi löytää eri toimijat ja kohdata moniammatillisesti	Tiedottaminen eri toimijoille ja toimijoiden välillä: Huomioidaan myös yksityiset toimijat, ettei mukana ole vain kunnan alla toimivat. Työryhmän perustaminen vaatii verkostojen hahmottamista ja koordinoijan.
Kaikki tahot eivät ole tietoisia työryhmästä tai sen tuotoksista; Yhteisen kanavan löytäminen	Kunnan esihenkilötiimissä tai vastaavalla korkealla tasolla tiedostetaan ruokakasvatustoiminta ja tietoa sitä kautta voidaan jakaa tasapuolisesti kaikille
Ajan löytäminen; Työaika tähän (työryhmätyöskentelyyn) ei olla osoitettu	Työryhmän jäsenillä työaika tätä varten, Yhteinen aika; ennakoidaan tulevat yhteiset kokoukset hyvissä ajoin kalenterointi
Lisääkö hyvinvointialue mahdollisuuksia vai rajoittaako se niitä?	
Ruokapalveluiden toteuttamistapa: Poistuuko valmistuskeittiö? Onko iso ruokapalveluntuottaja haastava? Mitä palvelusopimukseen kirjataan?	

Ruokakasvatus työyhteisössäni

Mitä on jo kokeiltu tai tehty?

Kädet multa -toimintamalli: Erilaiset viljelykokeilut ovat myös toimivia eli päiväkodeilla tai kouluilla voi myös kasvattaa ruokaa ja maistaa omaa satoa.

Kirjastojen yhteydessä mökkejä, neuvokas perhe - suunnistusrata yhtenä tapahtumana. Ruoka myös mukana moniaistillisesti.

Kahden viikon kasvisviikko, linjastossa pääsi maistamaan.

Tapahtuma päiväkodin johtajille, mukana ruokapalvelut -> yhteisymmärrys

Hävikin välttämisen toimintatavat päiväkodissa

Somekampanja Neuvokkaan perheen materiaaleista, jotta tietoisuus matskuista lisääntyisi

Kehuminen, positiivinen palaute ja ilmapiiri

Ruokapalvelun tuottaja tarjoaa vihannes/hedelmä/kasviskassuja ryhmille tutustuttavaksi. Päiväkoti voi oman aikataulunsa mukaan tilata kassit ryhmien Sapere-tutkimuksiin

Ulkopuolinen puhuja kertomassa nuorille kouluruuasta

Perheet ottaneet ruokailon-teemaviikot positiivisesti vastaan

Neuvokkaan perheen ruokakasvatuksen materiaaleja kokeiltu

Kuvakollaasit mieliruuista

Aistirata luonnontuotteista nuorille

Asennekasvatusta ja koulutusta kattavasti Raahessa, jotta ruokakasvatus saadaan elämään arjessa

Saperen menetelmät käytössä

Aamupala ja tankkauspiste, mihin opettaja pystyy ohjaamaan oppilaan (Raahel)

Someen ruokalista, IG, FB (Utajärvi)

MKN toteuttanut ruokaratoja ja teemapäiviä päiväkodeilla ja kouluilla, lähiruokapäiviä kunnissa

Ruokalista elää arjessa Ylivieskassa

Kokeiltu aamupalaa

Yhdessä kunnassa on ravitsemusryhmä, palvelupäällikkö on jäsenenä yhden kunnan hyvinvointiryhmässä

Teemaviikko, pohdittu mm. ruokailun pelisääntöjä

Kouluruokaraati

Kajaanin ammattikorkeakouluun on perustettu yhteistyöryhmä ruoka-asioihin (ravintolatoimikunta)

Korkeakouluruokailusuosituksen ohjaavuus oli noteerattu

Opiskelijoiden osallistamista aiotaan edistää

Suosituksia noudatetaan ja ne ovat toiminnan ohjeita

Nuorisotalolla Maa- ja kotitalousnaiset tulivat yhdessä nuorten kanssa pitämään Pizzaperjantain

Retkillä kotitalousryhmästä eväiden tekoon mukaan

Kajaanissa yhteistoimintaryhmät ja ravitsemustyröryhmä, jossa on edustus kaikista kunnista

Kouluruoka- ja makuaakkoset diplomit, makuraatitoimintaa, sapere-toimintaa, viestintää monipuolisesti (esim. julisteet ja sosiaalinen media)

Uusia ruokia ja juhlapyhien huomioiminen (esim. mämmi)

Julisteita, lähiruoka lisännyt kasvisten käyttöä:
Sosiaalinen media, ruokalistat

Utajärvellä yhteiset ateriapalvelut ja ravitsemussuunnitelmaa mietitty (kolmelle kunnalle mahdollisesti)

Utajärvellä on pidetty painonhallinta- ja tulpparyhmiä

Harrastamisen Suomen malli

Nuorisotoimella kokkikerho

Arjen sankarit, hyvä arki -ryhmä

Maahanmuuttajille ruokaryhmiä, mukana järjestöjä ja seurakuntia

Rovaniemellä on otettu ruokakuvia ruokalistasta. Lisännyt keskustelua ruoasta.

Sydänliiton materiaali ja teemaviikot

Maistuva koulu

Lapsen ruokailun ja syömisen tähti

Nykytila arviointi, tuloksia hyödynnetään työn suunnittelussa ja arvioinnissa

Neuvokas perhe

Nykytila-arviointi työkalua on hyödynnetty koko työyhteisön kesken, jonka pohjalta on lisätty yhteistyötä myös talon keittiön kanssa. Tämän myötä myös taloon suunniteltiin ruokakasvatuksen vuosikello, jonka käytössä voi hyödyntää yhteistä ruokakasvatuksen idea-boxia (sisältöä ja matskua pienille toimintatuokioille)

Ruokalista tutuksi, rauhallinen ruokahetki. Ruoka-aineiden tutuksi tuomista, pilkkomista ja maistelua. Aamupala kuljetusoppilaille, uudestavuodesta talvilomaan asti kokeiltu ja nyt tuloksia aletaan purkamaan.

Ruokakasvatuksen vuosikelloa hyödynnetään monin eri tavoin esim. nostetaan jokin pääteema. Kiinnitetään huomiota ruokahävikkiin, kuvitettu ruokalista (annoksesta otetaan kuva). Annetaan

lapsille kaikki osat, mitä on tarjolla.

Hyödynnetään makuakkoset-diplomia. Oma ruokakasvatustilaisuus tulossa ensi kuussa. Kasvisruoka aina tarjolla.

Ruokalistaan tutustuminen ja ruokalistan kuvittaminen.

Energiajuomat pinnalla koulussa, yläkoulusta vapaaehtoisista koottu energiajuoma-agentteja. He ovat kiertäneet eri kouluissa kertomassa mm. aamupalan tärkeydestä ja energiajuomien haitoista.

Ruokajärjestäjät pareittain palautuksessa mukana, ettei esim. lautasille jäisi paljon ruokaa. Ohjauksellisesta näkökulmasta, ei vahtimista. 3–6 lk kokeilussa, ettei ole tarjottimia, poikkeuksena esim. keittopäivät. Ruokailuvälineet pöydässä. Tarjottimen saa halutessaan ottaa. Yläkoulussa ruoka-agentit.

Kehitetty maisteluperiaatetta, tehty salaatteja itse ja mietitty, miten maisteluja voidaan hyödyntää esim. leivonnassa.

Ympäristön antimia hyödynnetään

Keittiön henkilökunta on käynyt syömässä lasten kanssa

Ruokaparlamentti

Välipala pientä maksua vastaan

Vuosikellon käyttö arjessa

Lapset kävivät koulun keittiössä vierailulla

Ruokakasvatuksen vuosiympyrä satokaudet huomioiden

Kulttuuripäivät ja niiden näkyminen ruokakasvatuksessa

Lähiympäristön puitteet mahdollistavat upeasti monipuolisen ruokakasvatuksen toteuttamiseen.

Makuraadit

Keittiökunta on kouluttautunut dieetikoksi/kasvisruokailun ympärille.

Mitä on suunnitteilla?

Lisää eri aistein tutustumista ruokiin

Enemmän ruokaan ja ruokailuun liittyvien asioiden kehittämistä yhdessä lasten kanssa

Ruokailon teemaviikkoja

Haapavedellä hankittu lämpöhaude, johon laitetaan kasvisruokaa lounasruokavaihtoehdoksi tarjolle

Varuke-hankkeeseen liityen kokeily: tarjoilulinjastolla kasvikset tarjolla ensimmäisenä

Lapset saa ottaa jälleen itse ruokaa.
Ruoanvalmistusta lasten kanssa
(koronarajoitusten poistuttua jälleen mahdollista)

mahdollisesti Neuvokasperhe-ryhmätoimintaa utajärvellä ensi syksynä

Ruokakursseja pikkulapsiperheille

Ohjausta perheille, joille syntyy esikoinen

Lukiolaisten välipala Ylivieskassa

Ruokakasvatuksen vuosikello

Teemapäiviä mm. lähiruoan, suomalaisen ruoan ympärillä

Kouluterveyskyselyn tulosten läpikäynti- siellä miten ruokaa on syöty, maistuuko ruoka yms-näitten tulosten huomiointi
Hyvinvointikertomuksessa/suunnitelmassa

Maakunta-soteuudistus: miten ateriapalvelut jatkossa kunnassa hoidetaan? Tuleeko erikseen päiväkotikoulu ateriapalvelut vs. vanhuspalveluiden ateriapalvelut

Olemme mukana ruoka-askel hankkeessa verokkipäiväkotina

Hyvät käytännöt takaisin, kuten itseannostelu

Kokoava-hankkeessa mukana

Piha-alueelle ollaan istuttamassa hyötykasvillisuutta ja marjapensaita. Yhteistyö mm. Marttojen kanssa.

Aamupala-välipala kokeilut suunnitteilla

Kevään aikana tulossa ateriapalveluiden sopimuksen luonnoksen läpikäyntivaihe, tärkeää miettiä asioita ruokakasvatuksen näkökulmasta.

Uusi koulurakennus hankkeilla; uusia mahdollisuuksia ruokakasvatuksen teemojen ympärille (esim. ruokatilojen hyödyntäminen)

Kokoava-hanke on aloitteilla.
Ruokakasvatusprojekteja luvassa kouluille.

Mitä ruokakasvatuksen kehittäminen vaatii?

Innostumista!

Muissakin paikoissa kuin varhaiskasvatuksessa tehdään ruokakasvatusta, mm. lastenhuoltolaitokset

Ruokailuun tarpeeksi aikaa. Kiireettömyys lapsella ja aikuisella. Porrastettu ruokailu ei aina tue ruokakasvatusta - ei ehdi paneutumaan lasten ruokailuun ja osalle lapsista tämä on haastava ympäristö toimia.

Aikuisen kiinnostus ruokaa ja myönteistä ruokapuhetta kohtaan

Yhteinen tahtotila ja asenne --> heijastuu siihen että ohjataan resursseja toiminnalle

Keittiöhenkilökunta tai työyhteisö ei tunnista rooliaan ruokakasvattajana

Innostava kasvattaja, joka myönteisellä puheella edistää maistamista

Uskalletaan kokeilla uutta!

Henkilöstön esimerkki, valvonta-ateriaetu

Henkilöstöä riittävästi

Asenteiden vaikutus, toisten työn tunteminen

Hankkeiden hyödyntäminen

Tutkimustiedon hyödyntäminen

Eriyislasten ja nuorten huomiointi

Osallisuuden huomioiminen

Perheiden osallistaminen ja yhteistyön lisääminen ruokakasvatuksessa perheiden kanssa

Yhteistyö palveluntuottajien ja verkostojen välillä

Sapere -työryhmä (laaja-alainen) = yhteistyö

Rahoitusta uusia hankintoja varten (viljelylaatikot, siemenet, mullat ym.. muut välineet yrttien ja kasvien kasvattamista varten)

Viljelylaatikot päiväkodin pihalle

Yhteistyö ja moniammatillisuus

Johtaminen, esihenkilöt tärkeitä

Valtuutetut mukaan

Aikuisten positiivinen suhtautuminen päiväkotijä kouluruokailuun

Nuoret ja henkilökunta mukaan suunnitteluun

Yhteistyö ruokapalveluiden kanssa

Asioiden esittäminen oikeaan tyyliin; moottoria kaikkien innostamiseen!

Saada eri toimijat ja työntekijätasot mukaan innostumaan

Alkupotku. Hanke tai työntekijän innostus ovat hyviä syitä pohtia ruokakasvatusta.

Paljon keskustelua ja yhteisen ymmärryksen luomista siitä, mitä ruokakasvatuksella tarkoitetaan ja mitä mahdollisuuksia sillä on.

Toiveita, haaveita ja suunnitteilla olevia kokeiluja?

Päätäjien kutsuminen kouluruualle

Että juteltaisiin ruokakasvatuksesta yhdessä yksikön kesken

Työryhmiin myös vanhempien edustaja mukaan

Ilmapiirin pitäisi olla miellyttävä kouluravintolassa

Ruoka-aikaa pitäisi pidentää

Vanhempainryhmissä keskustella lasten/nuorten kouluruuan syömisestä.

"Aihe kaipaa puhetta lisää, ilmapiiri päiväkodissa on hyvä"

Miten saada kaikki osapuolet innostumaan - toiveita yhteistyön laajentamisesta

Kuopion esitys innosti - Ruokakasvatuksen työryhmä saatu vakaan alulle - toiveena laajentaa perusopetukseen

Suomen harrastamisen mallin ja ruokakasvatuksen yhdistäminen

Lautasmalli esille ruokalinjastoon

Ruokailuympäristön kehittäminen rauhallisemmaksi aistiherkille/nepsy-lapsille. esim. jakotilan avulla.

Hävikkiruuan jako esim koululta sekä paikallisista kaupoista

Kasvisruoka 1. ruoaksi linjastolle.

Ravitsemusterapeutin palveluille on meidän kunnassa tarve

Terveydenhoitajien pitämät vanhempainillat eskarissa hyvinvointiteemalla

Toiveruokapäiviä

Ruuan hakeminen metsästä (marjat) / kasvattaminen itse

Kokkikerho (toteutuu jo)

Makuraati Vakassa

Yläkoulujen TET -harjoittelu ruokapalvelun kanssa (toteutuu jo)

Lapset tekevät itse

Palautteen kerääminen oppilailta ja toiveruokapäivät koulussa (Karstula)

Salaatit komponentteina

Myönteisen ja mielekkään ruokailutilanteen luominen varhaiskasvatuksessa

Eput + eskarit -yhteistyö (ruokaan liittyvää toimintaa, mm Maistuva koulu -aiheista, kasvisviikko ym)

Ruokakasvatuspajapäivä (esiopetus ja vaka) + ruokapalvelu

Ruokakasvatus kunnassani

Mitä on tehty?

Ruokakasvatusverkosto

Tiivis yhteistyö

Kokoava-hanke

Ruokapalvelujen kanssa yhteistyö ei onnistu --> yritetään miettiä mitä voitaisiin asialle tehdä

Ruokakasvatustilaisuus tulossa --> iso halu muuttaa kouluruokailua

Ruokalistaa pyritään muuttamaan asiakkaiden mieltymysten pohjalta

kasvisruokaa tarjolla, hävikkiruuan vähentäminen

Varhaiskasvatuksen parissa toimii ruokakasvatuksen omat koordinaattorit

Monessa talossa on myös nimetty ruokakasvatuksen vastaavia

Yhteisöllisyys näkyy meillä pienellä paikkakunnalla. Lähdetty rohkeasti lähitaloilta kyselemään tuotteita. Maa- ja kotitalousnaiset olleet mukana. Lasten vanhemmilta saatu kaivonrengas nuotiopaikaksi.

Mukana KOKOAVA-hankkeessa. Yhteistyötä tehdään, mutta varsinainen työryhmä puuttuu vielä.

SAPERE-tiimi yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa. Palavereja 3-4 vuodessa. Mukana KOKOAVA-hankkeessa. Maistuva koulu -hankkeessa mukana.

Alakoululaisten ruokatajun vahvistaminen, kotimaisen ruoan käytön edistämistä ja toiminnallista tekemistä.

Mukana Ruokakunta-hankkeessa, osa Ruoka-askel-hankkeessa. Ne pitävät yllä ruokakasvatuskeskustelua ja nostaa esille myös problematiikkaa.

Ruokakasvatusta pyritään saamaan liikkeelle. Haastetta saada toimimaan.

SAPERE käytössä, toteutuu aktiivisesti ja monipuolisesti.

Mitä on suunnitteilla tai mitä haluttaisiin kokeilla?

Haluttaisiin kokeilla lähikauppaan tarjolle hedelmä-kasvisvälipala pienille, vanhempien kanssa kauppaan tulijoille.

Kuvien käyttö, kuten aterian pilkkominen osiin + tekstit

Vuosikellon käyttö, esim erilaiset teemat kuten ystävänpäivä

Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa (ruokakaupat, tilat..)

Padasjoki, Asikkala ja Sysmä: Kalan käytön lisääminen. Yläkoululaiset tutustuvat kalaan erilaisin oppimismenetelmin.

Asikkala: 8-luokkalaiset yhden päivän TET:issä.

Hollola: 7lk keittiöön tutustuminen, tehdään näkyväksi, miten ruoka valmistetaan, tilataan yms.

Ruoka-askel hanke käytännössä käynnistyy kevään aikana

Kasvisruuan lisääminen ja kehittäminen

Työryhmätyöskentely

- Ruokakasvatuksen työryhmä syntynyt tarpeesta saada joku porukka pohtimaan, mihin pyritään, mitä tiedetään, mitä jo tapahtuu ja mitä ruokakasvatus voi olla
- Luodaan yhteisiä tavoitteita ja seurataan tavoitteiden toteutumista pitkällä aikajänteellä
- Työryhmään tarvitaan päättäjätaho mukaan, jotta ryhmä saa lisää vaikuttavuutta
- Työryhmän asiantuntijat osaksi konkreettisia ruokakasvatus-tilanteita
- Työryhmän tapaamissykli voi olla esim. 1–2 krt/puolella vuodessa
- Onko ruokakasvatuksen työryhmä paras termi? Eriyttäkö kouluja pois jos eivät koe kuuluvansa siihen

Esimerkkejä ruokakasvatustyöryhmän kokoonpanoista:

- Vaka, perusopetus, ruokapalvelu, Pth -yksikkö (rt), nuoriso- ja kulttuurivastaava, rehtori (laajennetaan: lapset, nuoret, perheet, sote-toimijat)
- Koulu, varhaiskasvatus, terveydenhoitaja, vanhempaintoimikunta, ruokapalvelu
- koulun, varhaiskasvatuksen ja ruokapalvelun yhteistyöverkosto (sos- ja terveystoimi mukana)
- Oppilaat ja lapset mukaan työryhmiin mutta siten, että voivat oikeasti vaikuttaa:
 - Sotkamossa työryhmä: oppilaskunnan edustajat, ruokapalveluiden esimiehet
-> Saavat vaikuttaa ruokalistaan
- Vaka-puolella on ruokakasvatuksen, liikunnan ja elintapojen työryhmä
- Rovaniemen työryhmässä laaja edustus: koulun ja vakan lisäksi mm. iltapäivätoimijoita ja järjestöjä.
- Monenlaisia työryhmiä, miten linkittää yhteen, etteivät mene sekaisin? Ketkä mukana missäkin?

Mitä hyötyä työryhmästä voi saada?

Toisten työn ymmärtäminen / yhteisen ymmärryksen luominen

Yhtenäiset linjaukset ja ohjeet

ylisukupolvisuus työryhmissä

Asenteiden ja näkökulmien avaaminen

Ruokakasvatustyöryhmä: Tavoitteena laajentaa kaikkia ikäluokkia koskevaksi ravitsemustyöryhmäksi.

Huoltajien mukaan saaminen. Toisi tietämystä ja turvaa myös perheille ruokakasvatusasioissa.

Heinolassa ravitsemustyöryhmä (LANUPE), jonka kokoaa ravintoterapeutti. Laaja-alaisesti osallistujia eri yksiköistä.

Hollolassa ei työryhmää.

Hartolassa ei työryhmää. Työryhmä innostaisi myös ruoan valmistajaa ja yksiköitä, jatkumo mm. terveellisyydessä ja ruokatavoissa jatkuisi koulumaailmaan.

Kouluruoan arvostus lisääntyisi

Yhteistyön merkitys

Erilaisten kokeilujen mahdollisuudet

Eri tahojen yhteinen ymmärrys voisi lisääntyä; tuloksia

Tietoisuus lisääntyy

Työryhmän ansioista tulisi selkeämmin panostettua ruokakasvatukseen, sekä asian esiin nostamiseen ja jatkuvasti esillä pitämiseen.

Ruoka on kokonaisvaltaista oppilaiden hyvinvointia ja tähän tulee panostaa. Yhteistyö vaatii kaikkien osapuolten kuulemista myös perheiden.

Työryhmä auttaa hahmottamaan, ketkä ylipäätään toimivat ruokakasvatuksen parissa kunnassa.

Työryhmän ansiosta voidaan hyödyntää asiantuntijaosaamista ruokakasvatuksessa ja tuoda hyviä ideoita kuntaan. Yhteistyö on voimaa!

Voisi yhdessä työryhmässä työstää ruokapalveluiden ja kunnan välinen palvelusopimus

Makuraadit, papuradat: Voidaan koordinoita jokaiseen yksikköön yhdessä, ei jää yhden ihmisen harteille

Voidaan jakaa sekä yhdessä työstää ajatuksia ja ideoita

Löydetään erilaisia tapoja tarjota kasviksia: esim. kasvisnäyttelyitä, sormipaloja sekasalaatin sijasta jne.

Ruokalistaan voi kerätä ja saada toiveita asiakkailta

Teemapäivien ja projektien koordinointi koko kunnan tasolla

Voidaan sopia yhteisistä käytänteistä, joille voidaan siten vakiinnuttaa oppimisjatkumoksi

Moniammatillinen ruokakasvatustyöryhmä mahdollistaa yhteistyön

Ruokatoimikunta, jossa laajasti eri toimialojen edustajat mukana

Mitä työryhmän perustaminen vaatii?

Yhteistä aikaa

Hyvä johtaminen

Innokkuus ja asian kokeminen tärkeäksi

Kalenteriin päivämäärä ylös ja jokainen tuo kokoukseen oman panoksensa

Organisaattori/ ihminen joka hoitaa asiaa eteenpäin

Asiaan sitoutuminen

Kehittelyä ja ideoimista

Yhteinen asia ja päämäärä, jota tavoitellaan

Työryhmä vaatisi innokkaan ja aktiivisen kokoajan.

Innostuneen ihmisen, mielellään koulun tai varhaiskasvatuksen piiristä.